

Norsk psykologforening,
Fagetisk råd
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Klager
Psykolog

FER sak: 02/18K

Dato: 30.08.18

VEDR.: FAGETISK KLAGESAK
KLAGER:
INNKLAGET PSYKOLOG:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 16.01.18 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 27.08.18.

Bakgrunn for klagen

Slik FER leser klagen går den ut på at innklagede psykolog som sakkyndig for tingretten i medhold av barneloven §61, nr. 1 har opptrådd kritikkverdig og brutt de etiske prinsippene for nordiske psykologer (EPNP).

FER oppfatter at klagen kan oppsummeres i følgende punkt:

1. Psykologen har unnlatt å undersøke påstander fra mor om at far har kontakt med rusmisbrukere og at han har brukt vold mot sønnen. Dette var også bekymringer meldt til barneverntjenesten av DPS. Mor opplever at hennes bekymringer ikke er blitt tatt på alvor av psykologen. I tillegg har psykologen unnlatt å undersøke hvorfor far ikke arbeidet som lege, men som sykepleier.
2. Psykologen har gjennom sin rolle som sakkyndig bidratt til at konfliktene mellom mor og far har forverret seg.
3. Psykologen har videreformidlet opplysninger ukorrekt fra barneverntjenesten om at de ikke knyttet bekymring til det mor formidlet om faren eller fra DPS om at de faktisk også formidlet bekymring til barneverntjenesten om far.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

Saksgang

16.01.18	FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem xx.
23.04.18	FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
24.04.18	Innklaget psykolog ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP).
14.05.18	FER mottok redegjørelse fra innklagede psykolog.
22.05.18	Redegjørelsen ble sendt til klager med anmodning om innen to uker å kommentere innklagedes redegjørelse. FER har ikke mottatt kommentar.
27.08.18	FER valgte å sluttbehandle saken uten kommentar.

Oppsummering av tilsendt dokumentasjon

i) Klagers brev til FER

I sitt første brev til FER viser klager til psykologens rolle som sakkyndig ved tingretten i medhold av barneloven § 61 nr.1. Vedlagt klagen ligger rapport fra sakkyndig med anbefaling og midlertidig avtale mellom mor og far. I tillegg ligger rettsforlik mellom partene.

ii) Relevante punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 23.04.18 og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak med henvisning til følgende punkter i EPNP:

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Respekt

Psykologen viser respekt for individets grunnleggende rettigheter, verdighet og integritet, og tilstreber å unngå at hans/hennes kunnskap anvendes på en måte som krenker, utnytter eller undertrykker individer. Psykologen er oppmerksom på og respekterer den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise som klienter, relevante tredje parter og allmennheten har og respekterer kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar.

Psykologen er oppmerksom på individuelle, rollemessige og kulturelle ulikheter basert på funksjonsnivå, kjønn, seksuell orientering, etnisk og nasjonal opprinnelse og tilhørighet, alder, religion, språk og sosioøkonomisk status, og på de begrensningene som ligger i egne kulturelle, klassemessige og kjønnsmessige forutsetninger.

II.3 Ansvar

Psykologen er oppmerksom på det profesjonelle og vitenskapelige ansvaret han/hun har overfor sine klienter og overfor den organisasjon og det samfunn som han/hun lever og arbeider i.

Psykologen unngår å gjøre skade og er ansvarlig for sine handlinger. Han/hun forsikrer seg så langt det er mulig om at hans/hennes tjenester ikke misbrukes.

Ansvar

Psykologen tar selvstendig ansvar for kvaliteten og konsekvensene av sitt arbeid, men er samtidig klar over at han/hun av andre oppleves som representant for sin yrkesgruppe.

Unngåelse av misbruk/skade

Psykologen tilstreber å unngå at psykologisk kunnskap eller praksis blir misbrukt, og tar ansvar for at skade som er uunngåelig og som kan forutses blir gjort så liten som mulig. Psykologen deltar ikke i aktivitet som sikter mot at man med fysiske eller psykiske tvangsmidler (indoktrinering, «hjernevask», tortur) - eller med trussel om slike tvangsmidler:

- *Tvinger noen til å gi opplysninger eller innrømmelser*

- *Presser noen til å avsløre, fornekte eller endre eget eller andres livssyn, politiske, religiøse eller etiske overbevisninger og forsøker aktivt å hindre at psykologisk kunnskap blir anvendt i slike aktiviteter.*

Håndtering av etiske dilemmaer

Psykologen erkjenner at fagetiske dilemmaer forekommer, og at det er psykologens ansvar å klargjøre slike dilemmaer og rådføre seg med kolleger og/eller den nasjonale foreningen og å informere relevante andre om de kravene som de etiske prinsippene stiller.

Kontinuitet i tjenester

Hvis psykologen har påtatt seg det profesjonelle ansvaret for et tiltak og påbegynt dette, treffer han/hun så vidt mulig en tilfredsstillende avtale med klienten om tiltakets avslutning eller viderehenviser til annen kompetent person før ansvaret oppgis.

Psykologen erkjenner det ansvaret han/hun har for relasjonen til en klient etter at det profesjonelle oppdraget formelt er avsluttet.

Utvidet ansvar

Psykologen tar ansvar for den vitenskapelige og profesjonelle virksomheten, inkludert den etiske standarden, til sine ansatte, assistenter, veiledningskandidater og studenter.

En psykolog som lærer bort psykologiske arbeidsmetoder har ansvar for at også metodens styrker og svakheter samt mulige etiske implikasjoner blir viet oppmerksomhet i undervisningen.

II. 4 integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

FER ba psykologen om å redegjøre for hvordan han valgte å håndtere påstander om fars kontakt med rusmisbrukere og at han hadde utsatt sønnen for vold. FER ba psykologen også om å reflektere rundt påstandene om at hans arbeid hadde bidratt til å forsterke konflikten mellom partene og hva han ev. kunne ha gjort for å unngå dette. FER ba ham reflektere over klagers påstander om at han hadde bidratt til å formidle unøyaktigheter og hadde opptrådd partisk.

iii) Innklagedes redegjørelse.

I sin redegjørelse går innklagede gjennom de ulike klagepunktene og kommenterer dem fortløpende:

Gjeldende punkt 1) Far fant påstandene om at han pleide omgang med rusmisbrukere som uforståelige. Mor kunne heller ikke utdype dette. Psykologen sier at man da satt igjen med mors påstand. Mors påstand om at far hadde brukt vold mot sønnen, var også med da Akutt ambulerende team sendte bekymringsmelding høsten 2017. Bakgrunnen for bekymringen var ifølge psykologen opplysninger gitt av mor. Far kunne ikke forstå hvordan mor kunne komme med en slik påstand. Når det gjelder at far ikke arbeidet som lege, så skjedde dette som en følge av at far søkte ledig stilling som sykepleier for å være nærmere sønnen og ha regelmessig kontakt med ham. Dette var en midlertidig løsning som psykologen hevder at verken han eller andre involverte ikke fant plausibel. Psykologen hevder at han, administrator og partenes advokater lyttet til mors bekymringer og tok disse på alvor. Dette fremgår også av avtalen som ble undertegnet 19.06.2017 der far ble observert under samvær ved flere anledninger for å imøtekomme mors engstelse.

Gjeldende punkt 2) At forholdet mellom partene har forverret seg som et resultat av psykologens arbeid, stiller psykologen seg uforstående til. Mor undertegnet avtalen og hevet

saken som forlikt. Forliket ligger vedlagt. Det vises til avtalens punkt 10 der det står at «far skal holdes orientert om endringer i mors psykiske helsetilstand, som ved akutt forverring, kontakt med DPS e.l.». Psykologen er kjent med at mors helsetilstand forverret seg i januar 2018, og far måtte da ha daglig omsorg for sønnen i mer enn en måned.

Han sier også at en avtale blir ikke inngått dersom en tror at partene ikke vil klare å etterleve denne, eller om den ikke er til beste for barnet. Dersom det viser seg at en har gjort en feil, vil foreldre i samråd med sine advokater be om ny mekling. Psykologen har ikke blitt kontaktet av advokater eller andre som tilsier at saken er tatt opp igjen.

Gjeldende punkt 3) Psykologen sier at han vet at det ble sendt bekymringsmelding etter opplysninger fra mor gitt til Akutt ambulerende team. Disse ble undersøkt og man fant ikke grunn til å mistenke far for det som ble hevdet fra mor. Barnevernet var inne i bildet på grunn av mors helsetilstand, og var kjent med at barnet hadde bodd hos far i januar og februar 2018.

iv) Klagers kommentarer på innklagedes redegjørelse.

Klager ble bedt om å kommentere innklagedes redegjørelse, men FER har ikke mottatt noen kommentarer fra klager.

v) Sluttkommentarer fra innklagede

Som en konsekvens av at FER ikke har mottatt kommentar fra klager, har FER ikke etterspurt sluttkommentar.

FERs vurdering og konklusjon

På bakgrunn av den fremlagte redegjørelsen og dokumentasjonen finner FER at det ikke foreligger brudd på Etske Prinsipper for Nordiske Psykologer. Ut fra FER sin vurdering besvarer innklaget psykolog tydelig for de punkter som klager har tatt opp og brudd er ikke godtgjort.

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER
Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard